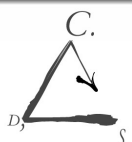

**SYTUACJA INSTYTUCJI RYNKU PRACY
POWIATU JASIELSKIEGO
W KONTEKŚCIE UWARUNKOWAŃ
SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH**

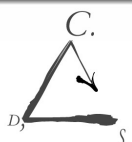
Podkarpacki Portal Pracy

Spis treści:

Wprowadzenie	3
Tło i główne założenia projektu „Podkarpacki Portal Pracy”	3
Cel powstania i charakter raportu.....	4
Struktura raportu	5
I. Charakterystyka lokalnego rynku pracy w kontekście uwarunkowań społeczno - gospodarczych ...	10
1.1. Uwarunkowania powiatowego rynku pracy	10
1.1.1 Krótka charakterystyka społeczno-gospodarcza powiatu	10
1.1.2 Powiat w liczbach – podstawowe dane statystyczne.....	18
1.2. Sytuacja powiatowego rynku pracy w opinii ekspertów.....	20
II. Diagnoza sytuacji instytucji rynku pracy działających w powiecie.....	22
2.1. Instytucje rynku pracy w statystykach	22
2.2. Charakterystyka najistotniejszych instytucji rynku pracy powiatu	22
Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle.....	22
Agencja Pośrednictwa Pracy Matt - Job	24
Cech Rzemiosł Różnych w Jaśle	24
Edukator Sp. z o.o.....	25
Jasielskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Jaśle	25
Podkarpacka Agencja Konsultingowo-Doradcza Sp. z o.o. w Jaśle	25
Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Zawodowego w Jaśle	26
Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaśle	26
2.3. Uwarunkowania funkcjonowania instytucji rynku pracy w opinii ich przedstawicieli.....	27
Spis źródeł	31

WPROWADZENIE

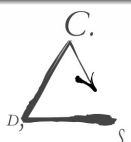
Niniejszy raport powstał w wyniku analizy danych zastanych oraz serii wywiadów pogłębionych przeprowadzanych w poszczególnych powiatach Podkarpacia z lokalnymi ekspertami rynku pracy oraz przedstawicielami instytucji rynku pracy. Całość prac podjętych nad zebraniem informacji i przygotowaniem niniejszego raportu stanowiła element realizowanego przez Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. (CDS) projektu pn. „**Podkarpacki Portal Pracy**”, który współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tło i główne założenia projektu „Podkarpacki Portal Pracy”

Idea projektu „Podkarpacki Portal Pracy” powstała w oparciu o wcześniejsze doświadczenia Centrum Doradztwa Strategicznego zdobyte podczas realizacji na terenie województwa podkarpackiego projektów: „Matryca Kurcmana – nowy instrument rynku pracy” oraz „Indeks Gotowości Rynkowej - nowy instrument monitorujący szansę na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podkarpackiego (IGR)”. Z doświadczeń tych wynikało, że poziom upowszechnienia informacji nt. usług rynku pracy i oferujących je instytucji jest w województwie podkarpackim zdecydowanie niewystarczający. W odpowiedzi na zdiagnozowane w ten sposób potrzeby powstała koncepcja projektu „Podkarpacki Portal Pracy”, którego główny cel stanowi zapewnienie osobom pozostającym bez zatrudnienia jak i poszukującym pracy całościowej i łatwo dostępnej informacji o usługach rynku pracy na poziomie regionalnym oraz powiatowym. Informacja ta zgromadzona i udostępniona będzie w formie ogólnodostępnego, regionalnego portalu internetowego zamieszczonego pod adresem www.praca-podkarpackie.pl. (Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w momencie powstawania niniejszego raportu Podkarpacki Portal Pracy stanowił już gotowe narzędzie, uruchomione i powszechnie dostępne od połowy kwietnia 2009 r.)

Całość projektu składa się z czterech głównych etapów, a bieżący raport jest efektem prac podjętych w ramach etapu II: diagnostyczno-analitycznego.

Etapy i główne zadania	Termin realizacji
Etap I – przygotowawczy	sierpień – listopad 2008 r.
Etap II – diagnostyczno – analityczny	wrzesień 2008 – kwiecień 2009
Etap III – budowa powiatowych systemów informacji o usługach i instrumentach rynku pracy	kwiecień – sierpień 2009
Etap IV – uruchomienie, upowszechnienie i promocja Podkarpackiego Portalu Pracy	kwiecień 2009 – luty 2010

Cel powstania i charakter raportu

Celem powstania raportu jest **diagnoza sytuacji instytucji rynku pracy powiatu jasielskiego w kontekście społeczno-gospodarczej specyfiki powiatu**, w tym w szczególności lokalnego rynku pracy. W ramach prac związanych z prowadzeniem badań w poszczególnych powiatach Podkarpacia, starano się również określić (w drodze indywidualnych wywiadów) jak powinien zostać skonstruowany Podkarpacki Portal Pracy, aby był narzędziem przydatnym i użytecznym dla podkarpackich instytucji rynku pracy.

Do opracowania wszystkich raportów dla 21 podkarpackich powiatów¹ posłużyły informacje, których pozyskanie opierało się o wykorzystanie czterech podstawowych sposobów gromadzenia danych, do których należały:

- analiza źródeł zastanych (w tym m.in. informacji pochodzących z Banku Danych Regionalnych GUS, Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie oraz zasobów internetowych, w tym stron internetowych Starostw Powiatowych, Powiatowych Urzędów Pracy, Urzędów Miast i Gmin oraz poszczególnych instytucji rynku pracy)²;
- indywidualne wywiady pogłębione (IDI) przeprowadzone z 42 lokalnymi ekspertami rynku pracy – po dwa wywiady w powiecie³;
- indywidualne wywiady pogłębione (IDI) przeprowadzone z 85 przedstawicielami podkarpackich instytucji rynku pracy⁴;
- kontakt e-mailowy/telefoniczny z instytucjami rynku pracy w celu uzyskania informacji o działalności instytucji, niedostępnej w zasobach internetowych.

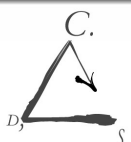
Podobny, choć mniej skoncentrowany na instytucjach rynku pracy, system gromadzenia danych zastosowano również w jednym ze zrealizowanych przez Centrum Doradztwa Strategicznego projektów pn. „Indeks Gotowości Rynkowej”. Jednym z czterech elementów tego projektu były badania podkarpackich instytucji rynku pracy, które uzupełniały obraz uzyskany na podstawie badań trzech obszarów: uczniów ponadgimnazjalnych szkół

¹ Doświadczenie Centrum Doradztwa Strategicznego pokazały, iż sensownym jest zastosowanie podejścia, w którym powiaty grodzkie, pomimo tego że administracyjnie stanowią odrębne jednostki, analizowane są łącznie z okalającymi je powiatami ziemskimi. Tylko bowiem w takim, komplementarnym ujęciu, uwidacznia się specyfika badanego obszaru, a potraktowanie wspomnianych powiatów ziemskich jako autonomiczne i niezależne od miejskiego centrum jednostki, byłoby zbyt dużym uproszczeniem ich skomplikowanej sytuacji i mogłoby przełożyć się w efekcie na nieodpowiadające rzeczywistości wyniki i wnioski.

² Szczegółowy wykaz wykorzystanych źródeł znajduje się w Spisie źródeł zamieszczonym na końcu niniejszego Raportu.

³ Wywiady te przeprowadzane były w okresie październik - listopad 2008 roku, zanim kryzys dotknął bezpośrednio polski rynek i gospodarkę. W związku z tym obraz poszczególnych powiatów mógł ulec od tego czasu pewnym zmianom.

⁴ Wywiady te przeprowadzane były od grudnia 2008 roku do marca 2009 roku, czyli w okresie, w którym kryzys gospodarczy pojawił się w Polsce. Rynki powiatów bardziej wrażliwe na kryzys ulegały wówczas intensywnym zmianom, informacje zatem pochodzące z wywiadów mogą dotyczyć specyficznego momentu w rozwoju lokalnego rynku.

zawodowych, pracodawców (w tym analizy ofert pracy) oraz ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. W związku z tym, że głównym obiektem zainteresowania we wspomnianym projekcie były szanse na pracę absolwentów podkarpackich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, analiza instytucji rynku pracy koncentrowała się w dużej mierze na działaniach skierowanych do młodych ludzi.

Niniejszy raport ujmuje sytuację instytucji rynku pracy w szerszym zakresie działalności oraz zakorzenia ją w specyficznej sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu. Informacja uzyskiwana od przedstawicieli instytucji rynku pracy jest również głębsza, bowiem oprócz wywiadów z lokalnymi ekspertami przeprowadzono również rozmowy z przedstawicielami instytucji rynku pracy, pozyskując także bardziej dogłębną, jakościową informację w bezpośrednim kontakcie mailowym i telefonicznym.

Podstawowa różnica pomiędzy analizami przeprowadzonymi w ramach tych dwóch projektów („Podkarpacki Portal Pracy” oraz „Indeks Gotowości Rynkowej”) tkwi jednakże w celu w jakim one powstały. Raport z badań instytucji rynku pracy przeprowadzonych w ramach projektu „Indeks Gotowości Rynkowej” dotyczył wszystkich 21 powiatów Podkarpacia⁵ razem, zawierał ilościowe ujęcie najważniejszych wymiarów analizy sytuacji instytucji rynku pracy, spięte w syntetyczny wskaźnik tzw. wskaźnik PIRP (wskaźnik potencjału instytucji rynku pracy) Jego celem głównym było zatem sprowadzenie zgromadzonych informacji do formy umożliwiającej porównanie poszczególnych powiatów na podstawie wystandardyzowanych kryteriów i niejako porangowanie ich według wpływu na sytuację absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych.

Niniejszy raport nastawiony jest natomiast na jakościową diagnozę oraz opis sytuacji instytucji rynku pracy i w przeciwieństwie do wspomnianych wyżej badań, celem nie jest tu standaryzacja i dokonywanie porównań między powiatami, a uchwycenie specyfiki powiatu i funkcjonujących w nim instytucji rynku pracy oraz wyróżników lokalnego rynku pracy i warunków w jakich instytucje te prowadzą swoją działalność.

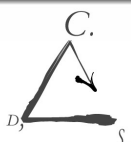
Wszystkie 21 raportów umieszczonych zostało na Podkarpackim Portalu Pracy, a zdobyte tą drogą informacje w dużym stopniu ukierunkowały proces tworzenia Portalu.

Struktura raportu

Raport składa się z dwóch głównych części: diagnozy ogólnej sytuacji rynku pracy w powiecie oraz opisu specyfiki funkcjonujących w nim instytucji rynku pracy. Obie te części składają się z rozdziałów bazujących na zróżnicowanych źródłach danych i ukazujących poszczególne aspekty zaobserwowanej sytuacji.

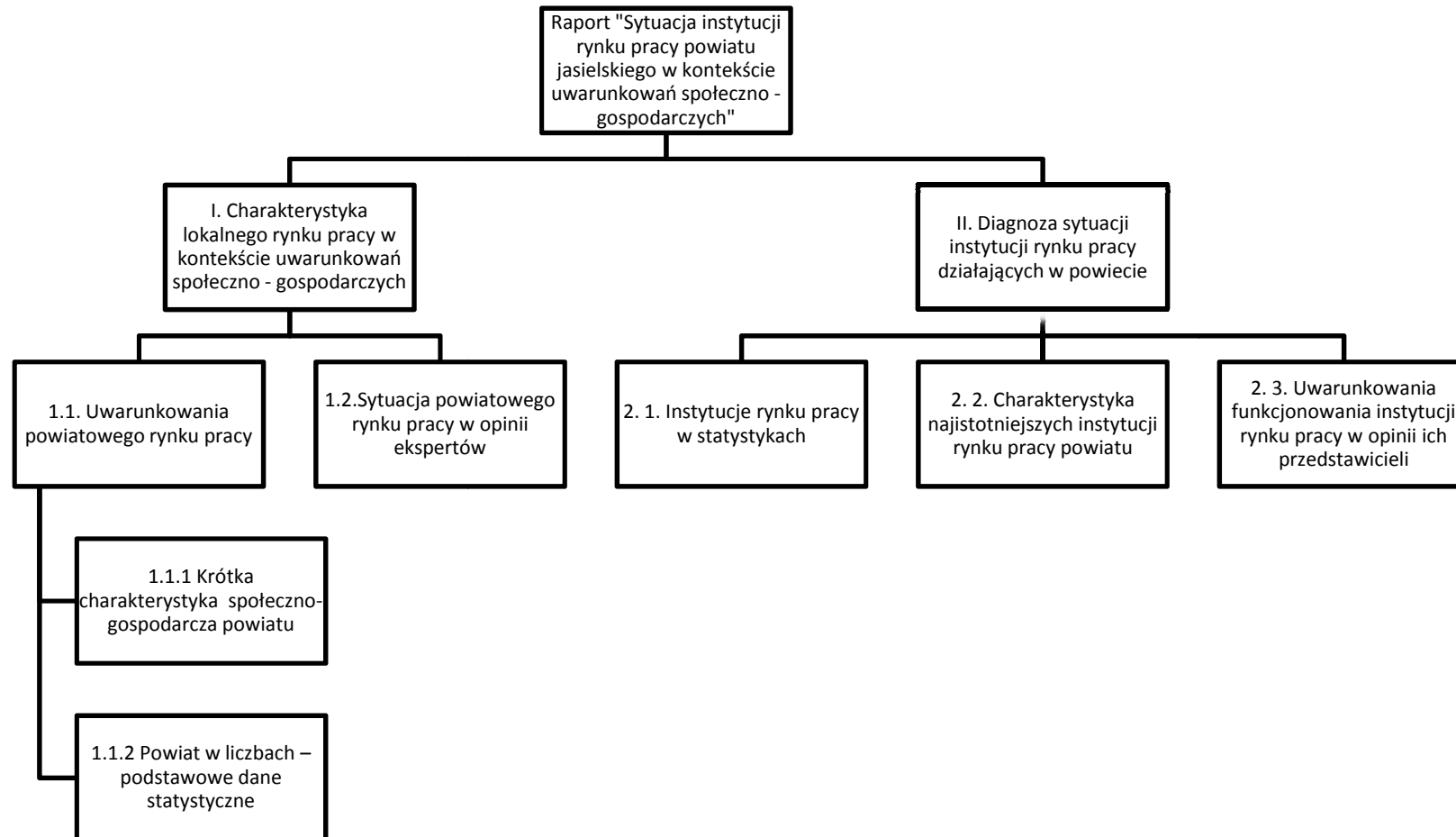
Szczegółową strukturę raportu prezentuje poniższy schemat.

⁵Liczba 21 powiatów dotyczy powiatów ziemskich, traktowanych łącznie z nakładającymi się na nie powiatami grodzkimi zgodnie z uzasadnieniem zawartym w przypisie nr 1.

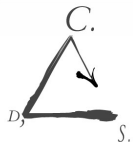

Schemat 1. Struktura raportu.

Źródło: Opracowanie własne.

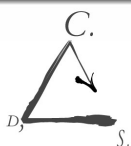

Poniżej wskazano kształt poszczególnych rozdziałów wchodzących w skład raportu.

Pierwsza część raportu pn. **Charakterystyka lokalnego rynku pracy w kontekście uwarunkowań społeczno – gospodarczych** prezentuje rozbudowany obraz powiatu wyłaniający się zarówno z podstawowych statystyk stanowiących wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru jaki i opinii ekspertów na temat sytuacji powiatowego rynku pracy. W przypadku rozdziału *1.1. Uwarunkowania powiatowego rynku pracy* główne źródło danych stanowi Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, publikacje Głównego Urzędu Statystycznego, analizy przeprowadzone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie oraz strategiczne dokumenty rozwoju poszczególnych powiatów. Treści zawarte w tym rozdziale prezentują: dane fizyczne (m.in. umiejscowienie, powierzchnia), dane demograficzne (m.in. liczba ludności, gęstość zaludnienia, współczynnik feminizacji, przyrost naturalny, saldo migracji, struktura wieku mieszkańców), dane społeczne (m.in. struktura wykształcenia mieszkańców, aktywność obywatelska) oraz dane gospodarcze (m.in. struktura zatrudnienia, struktura podmiotów gospodarki narodowej, najważniejsi pracodawcy powiatu, stopa bezrobocia, struktura osób bezrobotnych ze względu na wiek, płeć, wykształcenie, długość czasu pozostawania bez pracy) itp. Dane statystyczne stanowią jednakże w tej części jedynie bazę do stworzenia swoistego skróconego profilu powiatu, który zawarty został w podrozdziale *1.1.1. Krótka charakterystyka społeczno-gospodarcza powiatu*. W celu stworzenia możliwości szybkiego zestawienia profili poszczególnych powiatów, najważniejsze dane statystyczne ujęto w formie tabeli pełniącej rolę „metryczki” powiatu. Stanowi ona część 1.1.2 niniejszego raportu pn. *Powiat w liczbach – podstawowe dane statystyczne*.

Z kolei rozdział *1.2. Sytuacja powiatowego rynku pracy w opinii ekspertów* zawiera podsumowanie wywiadów pogłębionych przeprowadzonych z lokalnymi przedstawicielami rynku pracy i ma na celu uzupełnienie obrazu powiatu wyłaniającego się z danych statystycznych o opinie osób posiadających wiedzę ekspercką, zakorzenionych w lokalnym rynku, co pozwoliło uzyskać dostęp do informacji wykraczającej poza możliwości ujęcia statystycznego. Zrealizowane w tym celu wywiady obejmowały pięć głównych grup zagadnień takich jak:

- powiatowy rynek i gospodarka lokalna (aktualna sytuacja, punkty zwrotne i zmiany zachodzące na przestrzeni lat, silne i słabe strony, bariery rozwoju, wyróżniki powiatu, dominujące branże);
- potencjał zatrudnienia i poziom przedsiębiorczości mieszkańców (trendy w strukturze zatrudnienia, rola migracji zarobkowych, występowanie szarej strefy i in.);
- bezrobocie (grupy osób w najtrudniejszej sytuacji na lokalnym rynku pracy, typy kierowanych do nich działań, poziom motywacji osób pozostających bez pracy);
- kluczowe instytucje rynku pracy i doświadczenia współpracy (wskazanie instytucji najbardziej dostrzegalnych na powiatowym rynku, ich rola i pełnione funkcje,

- współpraca międzyinstytucjonalna w powiecie – doświadczenia i domeny podejmowania wspólnych działań);
- oferta usług rynku pracy w powiecie (trwałość rezultatów poszczególnych usług i instrumentów, identyfikacja braków w dostępnej ofercie, rola funduszy europejskich w działalności instytucji, adekwatność oferty w stosunku do potrzeb).

Druga część niniejszego raportu pn. Diagnoza sytuacji instytucji rynku pracy działających w powiecie koncentruje się na opisie sytuacji i działalności powiatowych instytucji rynku pracy. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na przyjętą w niniejszym opracowaniu definicję instytucji rynku pracy. Podstawowe kryterium rozumienia instytucji rynku pracy stanowi definicja przyjęta w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁶. Ponadto, do listy instytucji szkoleniowych (ujętych w ogólnopolskim Rejestrze Instytucji Szkoleniowych) dodano Zakłady Doskonalenia Zawodowego (Ośrodki Kształcenia Zawodowego), Centra Kształcenia Praktycznego, Centra Kształcenia Ustawicznego oraz Cechy Rzemiosł Różnych, które wprawdzie w zestawieniu tym nie figurowały, ale są niezwykle istotne dla powiatowych rynków szkoleń i pełnią w tym zakresie rolę właściwą dla instytucji rynku pracy.

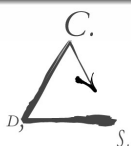
Zakres instytucji rynku pracy poszerzono również o instytucje i organizacje pozarządowe wpływające na rynek pracy, a nie figurujące w poszczególnych wykazach, a także Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, ze względu na zakres prowadzonej działalności oraz kontakt z osobami dotkniętymi problemem bezrobocia, do których przede wszystkim adresowany jest tworzony Portal. Ponadto, instytucje te w dobie funduszy europejskich często realizują projekty wykraczające poza ustawową działalność, przez co w rosnącym stopniu wpływają na lokalne rynki pracy.

Rozdział 2.1. *Instytucje rynku pracy w statystykach* stanowi wstępny, ogólny ogląd liczby i rodzajów występujących w powiecie instytucji. Poszczególne powszechnie dostępne zestawienia/rejestry instytucji zweryfikowano w oparciu o wiedzę lokalnych ekspertów, którzy wskazywali najaktywniejsze w powiecie organizacje oraz poprzez kontakt bezpośredni z poszczególnymi organizacjami.

Ze wskazanymi przez ekspertów najaktywniejszymi instytucjami rynku pracy nawiązano bezpośredni kontakt mailowy w celu uzyskania informacji dotyczących podejmowanej przez nie działalności. Uzyskane w ten sposób dane, rozbudowane o informacje pochodzące ze źródeł internetowych oraz wywiadów z przedstawicielami instytucji, posłużyły do stworzenia charakterystyki kluczowych w powiecie instytucji rynku pracy zawartej w rozdziale 2.2.

Z kolei ostatni rozdział raportu (rozdział 2.3.), dotyczący uwarunkowań funkcjonowania instytucji rynku pracy w powiecie, jest bezpośrednim efektem wywiadów przeprowadzonych

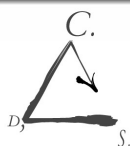
⁶ Dz.U. 2004 Nr 99 poz. 1001. Do instytucji rynku pracy zgodnie z artykułem 6 ustawy zalicza się: 1) publiczne służby zatrudnienia; 2) Ochotnicze Hufce Pracy; 3) agencje zatrudnienia; 4) instytucje szkoleniowe; 5) instytucje dialogu społecznego; 6) instytucje partnerstwa lokalnego.

z przedstawicielami instytucji rynku pracy województwa podkarpackiego. Ukazuje on działalność instytucji w kontekście wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań ich funkcjonowania. Wywiady te obejmowały następujące zagadnienia:

- zakres działalności instytucji (podstawowy obszar działalności, grupa odbiorców usług proponowanych przez instytucję, przemiany zachodzące w działalności instytucji na przestrzeni lat, realizowane przedsięwzięcia nowatorskie);
- wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania działalności (identyfikacja problemów w sferze zasobów, dostępność informacji nt. powiatowego rynku pracy, planowanie działań, czynniki sprzyjające i hamujące rozwój instytucji, główne źródła finansowania działalności, występowanie zjawiska konkurencji);
- współpraca międzyinstytucjonalna (w instytucji objętej wywiadem oraz obserwowalna w powiecie, idealny model współpracy);
- oczekiwania względem Podkarpackiego Portalu Pracy (najbardziej użyteczne funkcje, dodatkowe elementy jakie mogłyby być przydatne w pracy instytucji).

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

Terenowe biuro projektu:

35 – 068 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 42/1, tel. (17) 779 84 88

www.cds.krakow.pl

www.praca-podkarpackie.pl

e-mail: ppp@cds.krakow.pl

Podkarpacki Portal Pracy

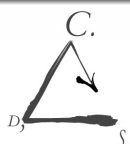
I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH

1.1. Uwarunkowania powiatowego rynku pracy

1.1.1 Krótka charakterystyka społeczno-gospodarcza powiatu

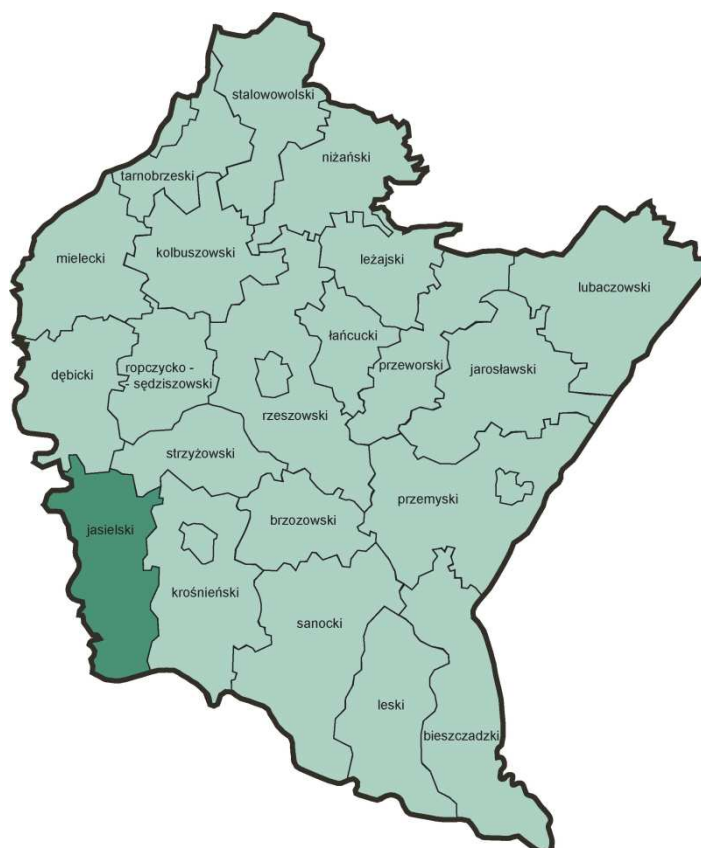
Powiat jasielski położony jest w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Jest to teren zróżnicowany pod względem warunków naturalnych, część północna to teren wyżynny, część południowa – górski. Powiat jasielski zajmuje powierzchnię 831 km² i obejmuje 10 gmin⁷: Jasło (gm. miejska) oraz 9 gmin wiejskich: Brzyska, Dębowiec, Jasło, Kołaczyce, Krempana, Osiek Jasielski, Nowy Żmigród, Skołyżyn i Tarnowiec. Od północy powiat graniczy z powiatami dębickim i strzyżowskim, od wschodu z powiatem krośnieńskim, od zachodu z województwem małopolskim, a od południa ze Słowacją.

⁷ Dane dotyczące powierzchni powiatów zostały zaczerpnięte z raportu GUS „Powiaty w Polsce 2007”.

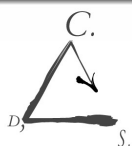
Mapa 1. Powiat jasielski na tle województwa podkarpackiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Na koniec 2007 r. teren powiatu zamieszkiwało 114 671 osób (na 100 mężczyzn przypadało 105 kobiet)⁸. Ludność mieszkająca na terenach wiejskich stanowi 67,3% populacji powiatu. Z kolei pod względem gęstości zaludnienia powiat jasielski zajmuje 5 miejsce wśród powiatów ziemskich (poczynając od tych najgęściej zaludnionych) – gęstość zaludnienia wynosi w nim 138 osób na 1 km² (najbardziej zagęszczonym jest powiat łańcucki – 172 osób na 1 km², najmniej zaś powiat bieszczadzki – tylko 19 osób na 1 km²). Warto zaznaczyć, iż jeszcze w 2000 r. liczba osób zamieszkujących powiat jasielski przekraczała 123 tys., a wskaźnik określający przyrost naturalny na 1000 ludności wynosił 2,6. W kolejnych latach przyrost naturalny jednak wyraźnie spada. Na koniec 2007 r. jego wskaźnik spadł do 0,7 (co daje powiatowi 3 miejsce od końca), podczas gdy w województwie w tym samym czasie wynosił 1,5. Ten negatywny trend utrzymał się także w I kwartale 2008 r. – na jego koniec liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń, stąd odnotowano ujemną wartość przyrostu naturalnego na poziomie -1,9 (dla województwa 0,3). Bezpośrednią przyczyną zmniejszania się liczby ludności nie tylko w regionie Podkarpacia, ale i w całej Polsce, jest spadek liczby

⁸ Dane dotyczące demografii zaczerpnięte zostały z raportów GUS „Powiaty w Polsce 2007”, „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, I kwartał 2008 r., „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, II kwartał 2008 r. oraz Banku Danych Regionalnych dostępnych na stronie www.stat.gov.pl.

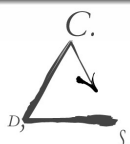
urodzeń (notowany od 1984 r.) – przy prawie nieistotnych zmianach w liczbie zgonów. Mamy zatem do czynienia z pogłębiającym się niżem demograficznym, który w powiecie jasielskim jest szczególnie zauważalny.

Na malejącą liczbę mieszkańców powiatu w znacznym stopniu mają wpływ także migracje ludności. Od 2000 r. więcej osób opuszcza powiat niż do niego napływa, a saldo migracji stałej ani razu nie osiągnęło dodatniej wartości. Z końcem 2007 r. wyniosło ono -302, co spowodowało, że powiat jasielski znalazł się na przedostatnim miejscu w województwie (więcej osób opuściło tylko powiat stalowowolski, saldo migracji -521). Warto zauważyć, iż w I kwartale 2008 roku, saldo to było nadal ujemne i wyniosło -38.

Struktura ludności powiatu jasielskiego pod względem wieku zbliżona jest do tej w województwie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 62,4%, osoby w wieku przedprodukcyjnym to 21,8% ogółu mieszkańców, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 15,8% populacji powiatu. Wskaźnik obciążenia demograficznego (mierzony liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 w wieku produkcyjnym) jest dość wysoki, na koniec 2007 r. wynosił 60,2 (w województwie 58,5), jednakże spośród powiatów ościennych tylko powiat dębicki odznacza się niższym wskaźnikiem – 58,6.

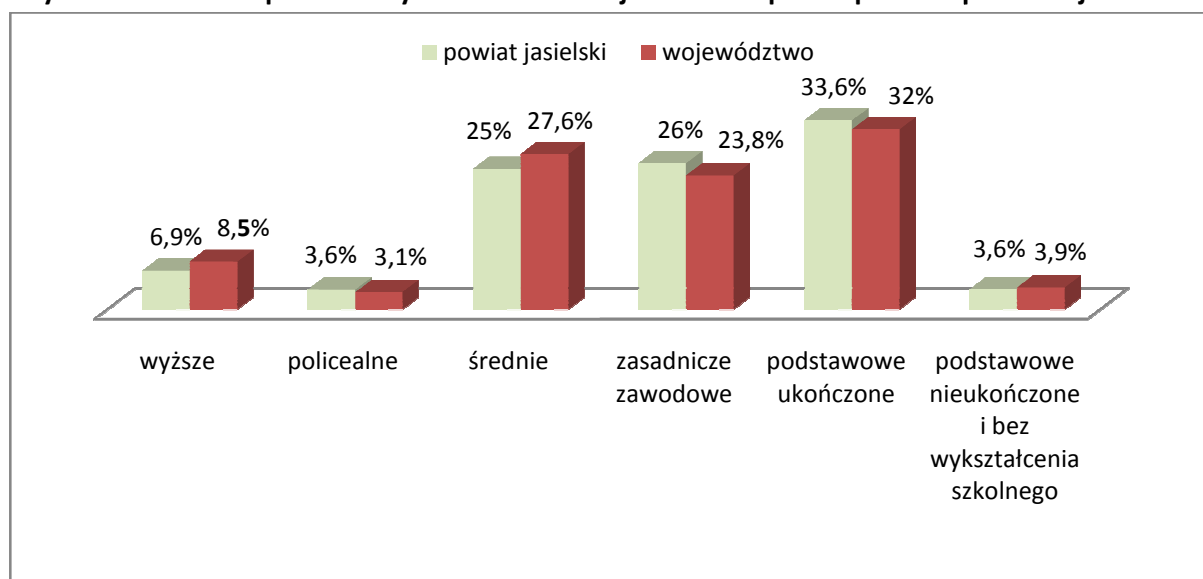
Struktura wykształcenia mieszkańców powiatu także znacząco nie odbiega od struktury charakteryzującej całe województwo podkarpackie. W powiecie jasielskim najwięcej jest osób, które mają wykształcenie podstawowe – 33,6% ogółu, drugą grupę tworzą osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe - 26%, niewiele mniej jest natomiast osób z wykształceniem średnim – 25%. Niższy niż w województwie jest z kolei odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe – 6,9% (w województwie – 8,5%). W bardziej szczegółowy sposób strukturę wykształcenia ludności powiatu na tle wskaźników regionalnych prezentuje poniższy wykres.⁹

⁹ Dane dotyczące struktury wykształcenia mieszkańców przedstawia Narodowy Spis Powszechny, który został przeprowadzony w 2002 r.

Wykres 1. Struktura poziomu wykształcenia w województwie podkarpackim i powiecie jasielskim.

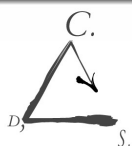
Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Powiat jasielski jest obszarem o charakterze przemysłowo-rolniczym. Teren ten bogaty jest w tradycje przemysłu górnictwa naftowego i gazownictwa oraz przemysłu szklarskiego. Niemniej istotną rolę ogrywa w powiecie sektor przemysłu spożywczego, w którym dominuje przetwórstwo owoców i warzyw, a także mięsa. Istotny wpływ na gospodarkę regionu mają prężnie działające małe i średnie przedsiębiorstwa oraz zakłady przemysłowo-usługowe.¹⁰

Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w powiecie jasielskim w poszczególnych latach ulegała pewnym wahaniom, jednak od 2005 r. zauważalny jest w tym zakresie stopniowy wzrost. Choć w 2007 r. przybyło tylko 14 podmiotów gospodarczych, to w okresie od grudnia 2007 r. do czerwca 2008 r. było to już 106 podmiotów. Łączna ich liczba wyniosła na ten czas 7040, co plasuje powiat jasielski na 6 miejscu wśród powiatów ziemskich Podkarpacia.¹¹ Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, którzy stanowią 78,5% ogółu zarejestrowanych podmiotów, dominuje sekcja handlu i napraw, która skupia aż 38,7% tego typu przedsiębiorstw. W przemyśle działa 11,5% jednostek gospodarczych, natomiast w sekcji budownictwa 11,3%. Wskaźnik aktywności gospodarczej (liczba podmiotów gospodarki narodowej przypadająca na 1000 mieszkańców) jest w analizowanym powiecie dość niski i wynosi 57,2, co nie przekracza średniej wojewódzkiej ukształtowanej na poziomie 64,82.

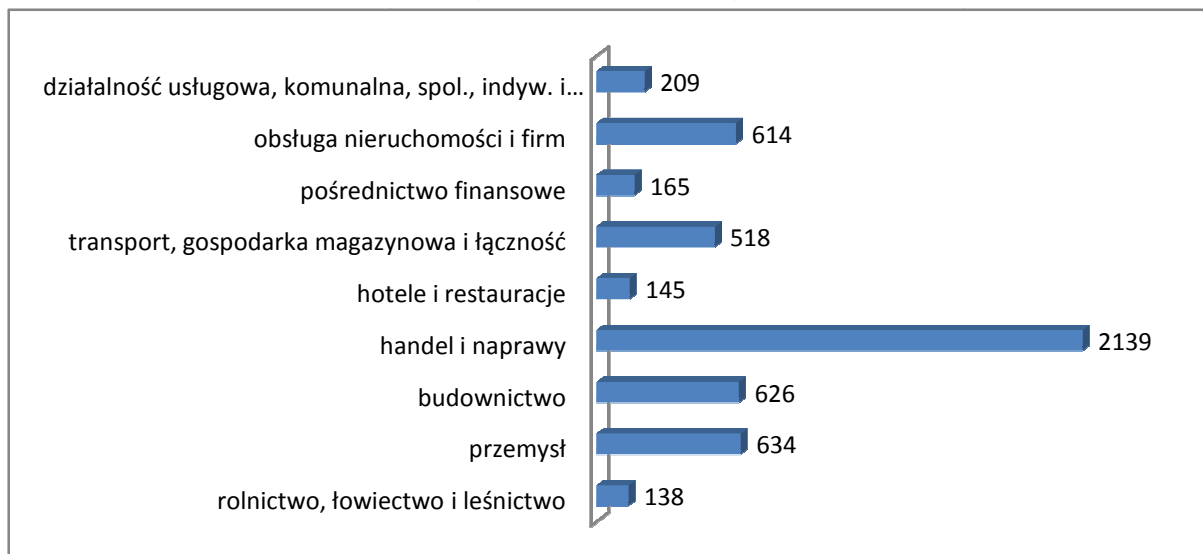
¹⁰ Informacje te pochodzą ze strony internetowej powiatu www.powiat.jaslo.pl.

¹¹ Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej pochodzą z raportów GUS: „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, II kwartał 2008 r. oraz Banku Danych Regionalnych dostępnych na stronie www.stat.gov.pl.

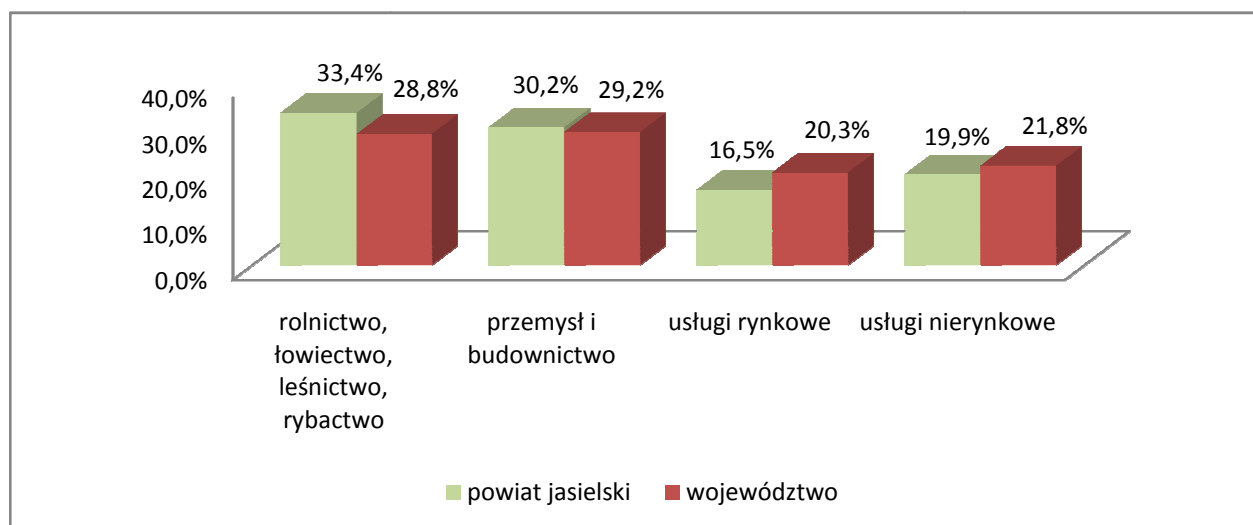
Wykres 2. Podmioty gospodarcze według wybranych rodzajów działalności w powiecie jasielskim (stan na 30.VI.2008 r.).

Źródło: GUS.

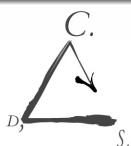
Na koniec 2006 r. liczba osób pracujących w powiecie jasielskim wyniosła 30 870.¹² Najwięcej osób zasilało sektor usług – 36,4% i co ciekawe większa grupa zatrudniona była w usługach nierynkowych (19,9%) niż w usługach rynkowych. Istotną rolę w powiecie, ze względu na jego specyfikę, odgrywa sektor rolnictwa, w którym zatrudnienie znalazło 33,4% pracujących mieszkańców powiatu, natomiast w przemyśle i budownictwie pracowało 30,2% ogółu zatrudnionych.

Wykres 3. Osoby zatrudnione według sektorów w powiecie jasielskim (stan na 31.XII.2006 r.)

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

¹² Struktura zatrudnienia mieszkańców prezentowana jest na podstawie raportu GUS „Powiaty w Polsce 2007”.

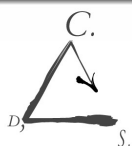
Do najważniejszych i najbardziej rozpoznawalnych przedsiębiorstw, które zlokalizowane są na terenie miasta Jasło należą:

- rafineria LOTOS Jasło S.A.;
- należąca do Grupy LOTOS S.A. – LOTOS Parafiny Sp. z o.o. – firma, która jest jednym z największych w Europie producentem parafin;
- Poszukiwanie Nafty i Gazu Jasło Sp. z o.o.
- Baltic Wood S.A.
- Zakłady Tworzyw Sztucznych „Gamrat” S.A.
- Fabryka ARMATUR JAFAR S.A. - firma związana z branżą wyrobów żeliwnych i wyrobów z metali kolorowych;
- Masonite PL Sp. z o.o. – producent drzwi i ościeżnic.

Przedstawiciele branży spożywczej to z kolei m.in. Zakłady Przemysłu Owocowo - Warzywnego PEKTOWIN Sp. z o.o. i zakłady cukiernicze zajmujące się produkcją i dystrybucją szerokiego asortymentu słodczy: Gran-Pik Liwocz oraz PPHU Astra sp. z o.o. Poza tymi firmami niemniej ważne są firmy zlokalizowane poza miastem, m.in. należący do branży spożywczej Zakład Przetwórstwa Owoców i Warzyw „VORTUMNUS" działający w Lisowie.¹³ Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaśle wynosiła 7 467 osób. Niestety liczba ta jest bardzo wysoka i plasuje powiat jasielski pod tym względem na pierwszym miejscu w regionie podkarpackim. Dość wysoki jest także odsetek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, których w powiecie jasielskim jest aż 69%.¹⁴ Co więcej, stopa bezrobocia odnotowana na koniec września 2008 r. wyniosła 15,2% i była wyższa od średniej stopy wojewódzkiej o 2,9 punktów procentowych, dając powiatowi 9 miejsce w regionie. Oto jak cecha ta przedstawia się w pozostałych powiatach, sąsiadujących z powiatem jasielskim.

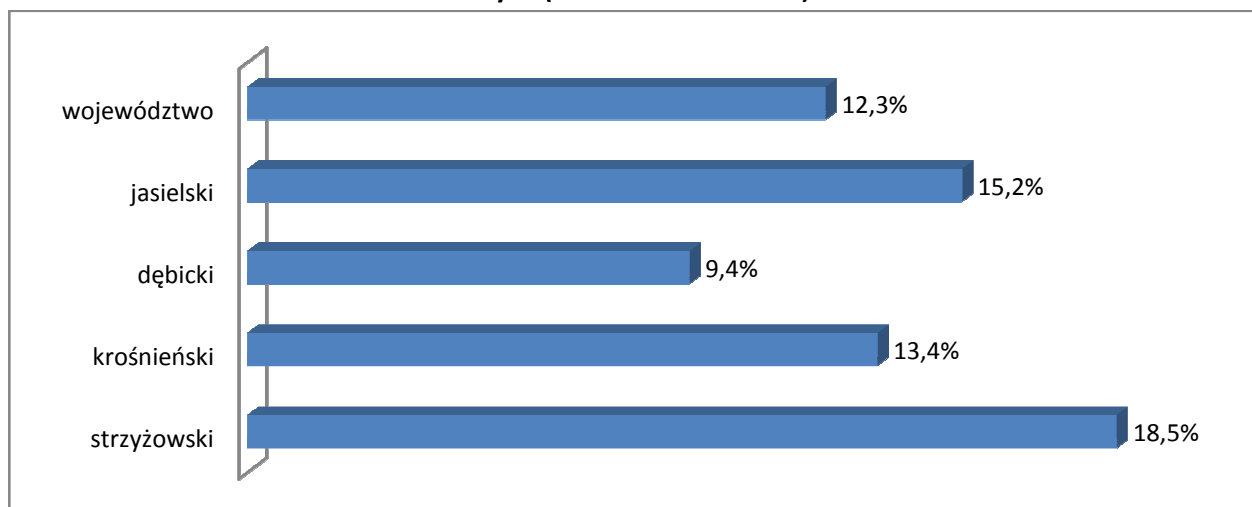
¹³ Informacje na temat najważniejszych firm w powiecie jasielskim pochodzą ze strony www.gepardybiznesu.pl oraz www.powiat.jaslo.pl.

¹⁴ Dane o bezrobociu zostały zaczerpnięte z GUS, PUP w Jaśle oraz WUP w Rzeszowie.

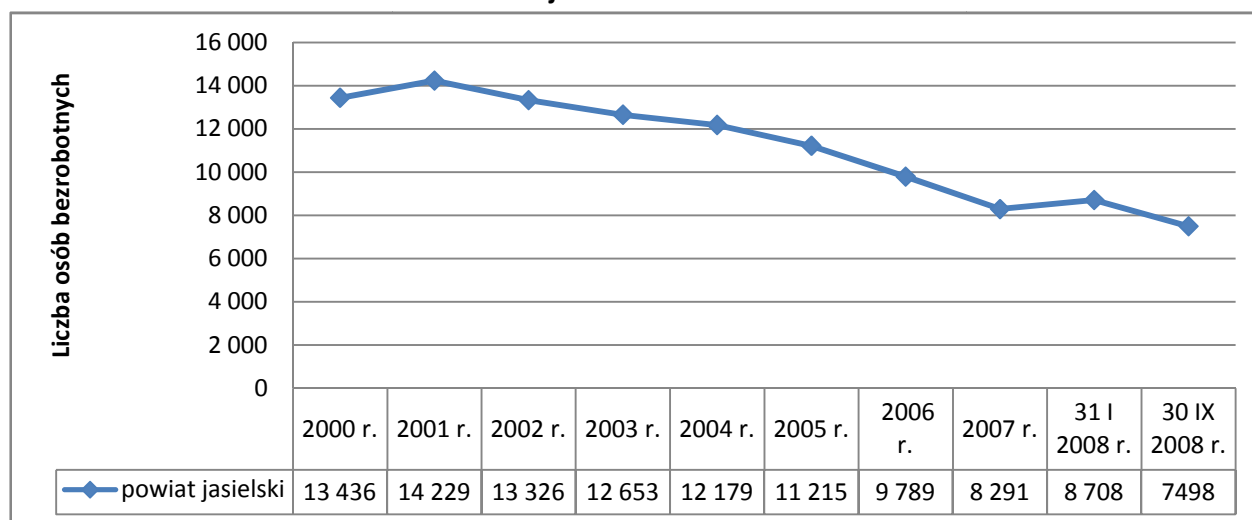
Wykres 4. Stopa bezrobocia w województwie podkarpackim, powiecie jasielskim i powiatach ościennych (stan na 30.IX.2008 r.).

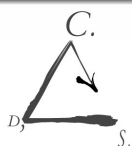
Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie.

Mimo zasygnalizowanych wyżej niekorzystnych wyników osiąganych przez powiat jasielski w obszarze rynku pracy, należy zauważyć, iż od 2001 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaśle z roku na rok systematycznie spada. Jeszcze w styczniu 2008 r. zarejestrowanych było 8708 osób, czyli o 1210 więcej niż na koniec września tego samego roku. Jest to dość znaczny spadek, który jednak może wynikać ze zjawiska migracji lub podejmowania przez mieszkańców zatrudnienia w tzw. szarej strefie. Z danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy wynika, że w I półroczu 2008 r. aż 4 227 osób bezrobotnych zarejestrowało się po raz pierwszy (to czołowy wynik w województwie), wyrejestrowało się natomiast 5 051 osób, w tym 1 980 podjęło pracę. Jak zmieniała się liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat w powiecie jasielskim prezentuje kolejny wykres.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na przestrzeni lat 2000 – 2008 w powiecie jasielskim.

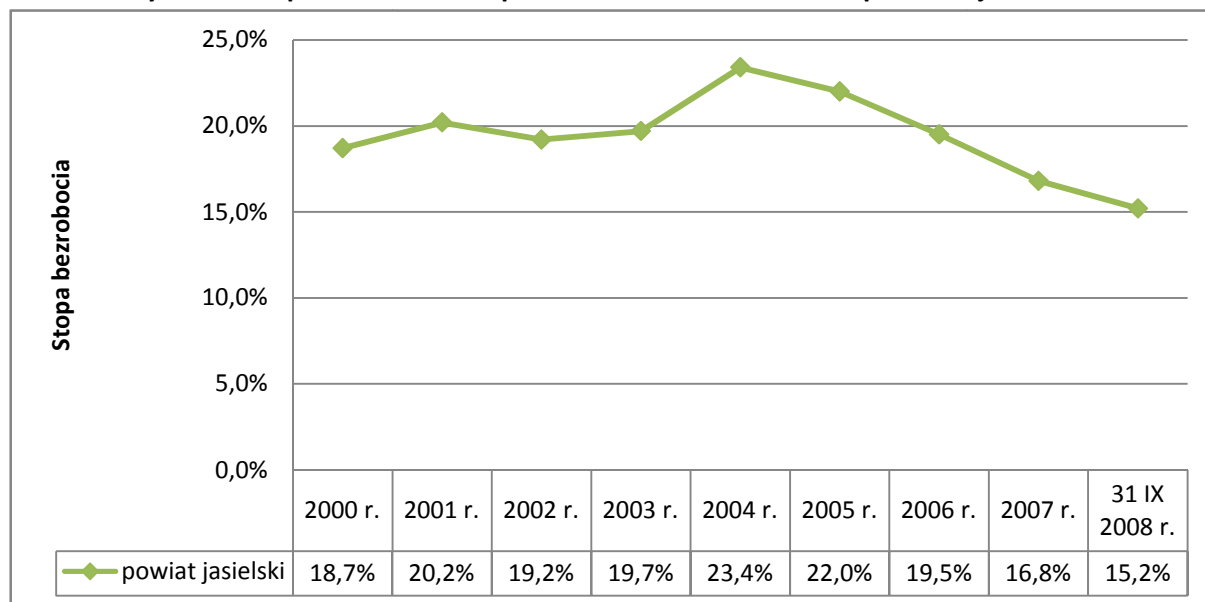
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie.

Zmiany stopy bezrobocia przestrzeni lat pokazuje poniższy wykres.

Wykres 6. Stopa bezrobocia na przestrzeni lat 2000 – 2008 w powiecie jasielskim.

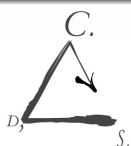
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie.

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaśle osoby do 25 roku życia stanowią 17,6% (w województwie 21,1%)¹⁵. W 2006 r. odsetek ten wynosił 22,7%, a na koniec I kwartału 2008 r. - 19,3%. Widać zatem, że liczba osób bezrobotnych, które nie ukończyły jeszcze 25 roku życia maleje. Rośnie natomiast odsetek osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia. Na koniec 2006 r. stanowiły one 3,6% bezrobotnych, natomiast na koniec czerwca 2008 r. - 5,3% (w województwie 5,7%).

Jeśli wziąć pod uwagę poziom wykształcenia bezrobotnych, to najliczniejszą grupę tworzą z kolei osoby o wykształceniu gimnazjalnym i niższym - 31,6% (w województwie - 26%), nieco mniej liczna jest grupa osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe - 30,6% (w województwie 31,7%) oraz wykształcenie średnie zawodowe - 26,2% (w województwie - 24,6). Osoby posiadające wyższe wykształcenie stanowią 6% bezrobotnych (w województwie - 7,8%).

Pod względem czasu pozostawania bez pracy najliczniej reprezentowane są w powiecie osoby długotrwale bezrobotne, które stanowią 35,4% (w województwie - 35,3%). Powiat jasielski wyróżnia także najwyższa liczba osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, na koniec czerwca 2008 r. było to 1056 osób (14,1%), dla porównania w ościennym powiecie dębickim liczba ta wynosiła 659 osób, a w krośnieńskim 449 osób.

¹⁵ Informacje dotyczące struktury osób bezrobotnych pod względem wieku, wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, z powodu braku danych najnowszych, są podane na dzień 30 VI 2008 r. w oparciu o dane GUS.

Według analizy ofert pracy dla województwa podkarpackiego przeprowadzonej przez Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, w czasie od 16 sierpnia do 16 listopada 2007 r. na teren powiatu jasielskiego skierowano 578 ofert, co stanowiło 2,8% ogółu ofert dostępnych dla wszystkich powiatów regionu. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami okazali się „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 121 ofert, „technicy i inny średni personel” (99 ofert) oraz „pracownicy biurowi” (91 ofert). Ogólna liczba ofert zgłoszonych w pierwszym półroczu 2008 r. w powiecie jasielskim, jak podaje WUP w Rzeszowie, to 1110, w tym 806 ofert pracy subsydiowanej i 415 ofert pracy w sektorze publicznym.

Powiat jasielski jest dość atrakcyjnym regionem dla inwestorów. Jego mocną stroną są zasoby naturalne, tj. nafta, minerały, lasy. Południowa część powiatu graniczy ze Słowacją. Nie bez znaczenia pozostaje także bliskie położenie względem Ukrainy. Tereny należące do powiatu jasielskiego są terenami atrakcyjnymi turystycznie. Dobry stan środowiska naturalnego, walory krajobrazowe, ciekawe szlaki turystyczne sprzyjają rozwojowi ekoturystyki i agroturystyki. *Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2007-2015* obejmuje pięć pól strategicznych, w ramach których zawarto najważniejsze działania, mające na celu: poprawę jakości i dostępności komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej powiatu; ochronę środowiska oraz zasobów przyrodniczych; rozwój gospodarczy - wprowadzanie innowacyjności i rozwój przedsiębiorczości oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu; a także promocję powiatu oraz wykorzystanie walorów turystycznych. Silny nacisk kładzie się również na rozwój i modernizację terenów wiejskich, promocję produktów regionalnych oraz kreowanie pozarolniczych źródeł dochodów.¹⁶

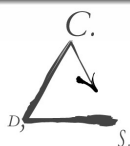
To, co z pewnością stanowi istotny atut powiatu to usytuowanie na jego terenie podstrefy Tarnobrzесьkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK WISŁOSAN”. Powołana w 1997 r. strefa rozproszona jest na obszarze 11 podstref w 6 województwach. Jedną z podstref jest Podstrefa Jasło, która obejmuje w sumie 25,5 ha terenów inwestycyjnych. TSSE ma na celu rozwój terenów przemysłowych, poprzez zagospodarowanie zbędnego majątku przemysłowego (działek, budynków), pełniejsze wykorzystanie infrastruktury technicznej, dywersyfikację działalności gospodarczej na terenie strefy, wykorzystanie gospodarczych atutów rejonu. Specjalne ulgi i przywileje mają zachęcić inwestorów do podjęcia działalności gospodarczej w strefie TSSE.¹⁷

1.1.2 Powiat w liczbach – podstawowe dane statystyczne

Nazwa powiatu	Jasielski
Nazwy gmin wchodzących w skład powiatu	– Jasło (gm. miejska) – Brzyska (gm. wiejska)

¹⁶ Informacje te znaleźć można na stronie powiatu www.powiat.jaslo.pl.

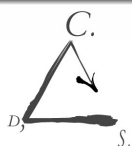
¹⁷ Dane pochodzą ze strony www.tsse.pl.

	<ul style="list-style-type: none"> – Dębowiec (gm. wiejska) – Jasło (gm. wiejska) – Kołaczyce (gm. wiejska) – Krempna (gm. wiejska) – Nowy Żmigród (gm. wiejska) – Osiek Jasielski (gm. wiejska) – Skołyszyn (gm. wiejska) – Tarnowiec (gm. wiejska)
Powierzchnia powiatu	831 km ²
Liczba ludności	114671
Współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn)	105
Gęstość zaludnienia	138os./km ²
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	0,7
Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym)	60,2
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-2,63
Wskaźnik aktywności obywatelskiej (liczba organizacji pożytku publicznego przypadająca na 1000 mieszkańców)	0,16
Wskaźnik Potencjału Instytucji Rynku Pracy ¹⁸	5,68
Wskaźnik aktywności gospodarczej (liczba zarejestrowanych w systemie REGON prywatnych podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców)	57,20
Stopa bezrobocia	15,2%
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	7467
Udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	60,3%
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	85,9%
Odsetek osób bezrobotnych do 34 roku życia	49,7%
Odsetek osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia	5,30%
Średnie wynagrodzenie brutto	2302,79 zł
Pracujący mieszkańcy powiatu według sektorów zatrudnienia	<ul style="list-style-type: none"> – sektor rolniczy: 33,38% – sektor przemysłowy: 30,16% – sektor usług rynkowych: 16,53% – sektor usług nierynkowych: 19,93%
Najwięksi pracodawcy powiatu	<ul style="list-style-type: none"> – Poszukiwanie Nafty i Gazu Jasło Sp. z o.o. – Zakłady Tworzyw Sztucznych „Gamrat” S.A. – Zakłady Przemysłu Owocowo - Warzywnego „Pektowin” S.A. – Baltic Wood S.A.

¹⁸ Wskaźnik stworzony w ramach projektu „Indeks Gotowości Rynkowej – nowy instrument monitorujący szanse na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podkarpackiego”. Opis metodologii konstrukcji wskaźnika znajduje się w „Raporcie z badań instytucji rynku pracy w województwie podkarpackim” powstałym w ramach ww. projektu i dostępnym na stronach www.cds.krakow.pl oraz www.praca-podkarpackie.pl.

Źródła: „Powiaty 2007”, GUS; Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego I kwartał; Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego II kwartał; Analiza sytuacji bezrobotnych w województwie podkarpackim w I półroczu 2008 roku, WUP Rzeszów; „Raport z badań instytucji rynku pracy w województwie podkarpackim”, baza Organizacji Pożytku Publicznego dostępna na stronie www.ngo.pl.
Przytoczone dane prezentują stan na 31.12.2007r., z wyjątkiem liczby organizacji pożytku publicznego (stan na 24.02.2009r.), liczby podmiotów gospodarki narodowej (stan na 31.12.2006r.), danych WUP Rzeszów dotyczących bezrobocia (stan na 30.06.2008r.)

1.2. Sytuacja powiatowego rynku pracy w opinii ekspertów

Sytuacja jasielskiego rynku pracy oceniana jest przez lokalnych ekspertów dość ambiwalentnie. Z jednej strony, zestawienie z mniejszymi powiatami prezentuje powiat jasielski jako charakteryzujący się **niską stopą bezrobocia**, dużym przyrostem przedsiębiorstw średniego szczebla itp. Z drugiej jednak strony, w porównaniu z powiatami, które posiadają sporo dużych zakładów pracy czy podstrefę specjalnej strefy ekonomicznej (np. sąsiedni powiat krośnieński) powiat jasielski odznacza się **mniejszym potencjałem** mogącym być wykorzystanym na rzecz rozwoju rynku pracy.

Pośród silnych stron powiatu eksperci wskazali:

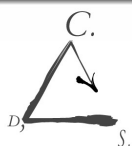
- wysoki **poziom przedsiębiorczości** mieszkańców - „wzrasta ona z roku na rok. W ciągu 3 lat przyrost nowych firm wyniósł 1500 nowych podmiotów, co dało w sumie 7000 przedsiębiorców działających na lokalnym rynku”;
- kultywowanie **regionalnych tradycji gospodarczych** (przemysł szklarski, rafineryjny, górnictwa naftowego i gazu);
- istnienie na terenie powiatu **dobrze prosperujących zakładów** o wysokim potencjale i skali zatrudnienia.

Z kolei jako słabości określone zostały:

- **niedopasowanie oferowanego w powiecie kształcenia** do faktycznych potrzeb rynku pracy. Jak podkreślają eksperci w powiecie jasielskim „brakuje wykwalifikowanych pracowników związanych z technicznymi zawodami (mechanicy samochodowi, spawacze, frezerzy)”;
- **brak wykwalifikowanej kadry technicznej** – siły roboczej;
- **brak zewnętrznych inwestorów**;
- **brak nowych miejsc pracy** – w szczególności problem ten dotyka młodych ludzi wchodzących na rynek pracy, dla których start w życie zawodowe jest obecnie bardzo trudny.

Problem **trudnego startu młodych** wiąże się bezpośrednio z zagadnieniem migracji z powiatu jasielskiego. Jak wskazują eksperci, w powiecie tym dominują migracje zagraniczne młodych ludzi w celach zarobkowych.

Pod względem charakteru gospodarki powiatu wskazano na **dominację przemysłu szklarskiego oraz górnictwa naftowego**. Ze względu na zatrudnienie natomiast największe możliwości w powiecie jasielskim oferuje sektor budownictwa. Na drugim miejscu plasuje się

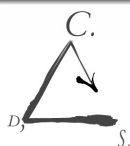

w tym zakresie handel (zapotrzebowanie na sprzedawców), na trzecim natomiast usługi związane z gastronomią (kucharze, barmani, kelnerzy).

Pośród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaśle dominują, zdaniem ekspertów, osoby z niskimi kwalifikacjami i niską motywacją do podjęcia pracy, co wiąże się z dużym udziałem długotrwale bezrobotnych pośród wszystkich zarejestrowanych w PUP Jasło. Niemniej jednak, to do osób o niskich kwalifikacjach i wysokiej motywacji najczęściej kierowana jest ze strony instytucji rynku pracy pomoc.

Zapytani o instytucje rynku pracy, które w powiecie jasielskim można uznać za najbardziej aktywne, eksperci wskazywali na **dużą aktywność instytucji szkoleniowych**. Wpływ funduszy europejskich na wzbogacenie oferty instytucji rynku pracy eksperci ocenili bardzo pozytywnie. Warto wskazać na wypowiedź przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy, który zaznaczył, iż *„ogółem ze szkoleń zorganizowanych przez nas w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki skorzystało 1057 osób, co stanowi 1/8 wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.”*

Realizator projektu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ułasiński, J. Szymańska
31 – 153 Kraków, ul. Szlak 65 biuro 1004, tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85

Terenowe biuro projektu:

35 – 068 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 42/1, tel. (17) 779 84 88

www.cds.krakow.pl

www.praca-podkarpackie.pl

e-mail: ppp@cds.krakow.pl

Podkarpacki Portal Pracy

II. DIAGNOZA SYTUACJI INSTYTUCJI RYNKU PRACY DZIAŁAJĄCYCH W POWIECIE

2.1. Instytucje rynku pracy w statystykach

W powiecie jasielskim funkcjonuje szereg zdefiniowanych ustawowo instytucji rynku pracy oraz innych instytucji i organizacji działających na polu rynku pracy. Nie funkcjonuje tu Ochotniczy Hufiec Pracy, działają natomiast 3 aktywne agencje zatrudnienia (Agencja Pośrednictwa Pracy Matt – Job, Edukator Sp. Z o.o. oraz Podkarpacka Agencja Konsultingowo-Doradcza) oraz liczne instytucje szkoleniowe. Obok Cechu Rzemiosł Różnych w Jaśle, Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaśle oraz działającego przy nim Gospodarstwa Pomocniczego "EDUS", według Rejestru Instytucji Szkoleniowych w powiecie funkcjonuje jeszcze 8 niepublicznych instytucji szkoleniowych, w tym 3 ośrodki kształcenia kierowców.

Niektóre spośród jasielskich instytucji rynku pracy prowadzą bardzo szeroką działalność będąc jednocześnie instytucjami szkoleniowymi i agencjami zatrudnienia (np. Edukator sp. z o.o.) lub działają w formie stowarzyszenia i oprócz szkoleń oferują również innego rodzaju działania skierowane do osób bezrobotnych czy poszukujących pracy (np. Fundacja Rozwoju Powiatu Jasielskiego). Ponadto, poza ustawowo określonymi instytucjami rynku pracy, na terenie powiatu jasielskiego zidentyfikowano liczne instytucje i organizacje, które podejmują działalność związaną z rynkiem pracy. Pośród najbardziej aktywnych znalazły się: Jasielskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców oraz Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Zawodowego w Gorlicach - Przedstawicielstwo w Jaśle.

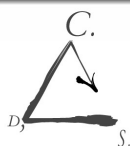
Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonuje także 10 ośrodków opieki społecznej, które mimo iż nie są bezpośrednio instytucjami rynku pracy to poprzez swoją działalność wpływają na sytuację powiatowego rynku pracy. Należy do nich: 8 Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej (Brzyska, Dębowiec, Jasło, Kołaczyce, Krempana, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skotłyszyn), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

2.2. Charakterystyka najistotniejszych instytucji rynku pracy powiatu

Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle¹⁹

Poniższy, krótki opis działalności Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) koncentruje się na tych działaniach Urzędu, które nie wynikają wprost z wymogów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawa ta obowiązuje wszystkie urzędy

¹⁹ ¹⁹ W oparciu o informacje zebrane na podstawie strony internetowej Urzędu, udostępnionych przez Urząd materiałów oraz danych dotyczących umów o dofinansowanie projektów, zawartych w 2008 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałania 6.1.1; 6.1.2; 6.1.3.

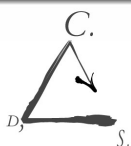
pracy nakładając na nie analogiczne, nie różnicujące ich zadania, w związku z czym, w niniejszym raporcie skupiono się wyłącznie na przedsięwzięciach wykraczających poza obowiązki nałożone przez ustawodawcę, takich jak realizacja projektów unijnych oraz innego typu inicjatywy własne Urzędu.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle od maja 2008 r. do grudnia 2008 r. realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.2 projekt konkursowy pn. "Lepsza jakość usług – wsparcie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaśle". Dzięki wdrożeniu założeń projektowych zatrudniono 6 nowych pracowników Urzędu - pośredników pracy i doradców zawodowych, podniesiono ich kwalifikacje zawodowe, przeszkolono oraz doposażono 3 stanowiska pracy. Było to możliwe dzięki uzyskaniu na ten cel dofinansowania w wysokości 357 000 zł.

Z kolei w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3 uruchomiony został projekt systemowy „Więcej szans w powiecie jasielskim”. W 2008 r. objął on różnymi formami wsparcia 1 077 osób, a wartość zrealizowanych działań wyniosła 5 421 600 zł. Natomiast kontynuacja projektu w 2009 roku zakłada, iż liczba beneficjentów wzrośnie do 1 172, podobnie jak poziom finansowania wynoszący 6 255 000 zł. Rodzaje wsparcia jakie w ramach projektu zaproponowano bezrobotnym zarejestrowanym w PUP w Jaśle to m.in.: prace interwencyjne w jednostkach samorządowych oraz u przedsiębiorców, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Ponadto, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, w oparciu o umowę partnerską podpisaną ze Stowarzyszeniem „Niebieski parasol”, współpracuje przy realizacji projektu finansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009. W tym wspólnym przedsięwzięciu, PUP zajmuje się świadczeniem usług z zakresu indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim. W ostatnim czasie Urząd Pracy wziął udział w konferencji organizowanej przez Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie pt. "Kształcenie ustawiczne szansą dla Ciebie". Konferencja stanowiła element kampanii informacyjno-promocyjnej propagującej formalne kształcenie ustawiczne.

Specyfika projektu „Podkarpacki Portal Pracy” wymaga także zwrócenia uwagi na to jak Urząd Pracy radzi sobie w kwestiach informatycznych. W tym przypadku strona internetowa jasielskiego PUP jest przykładem połączenia prostoty i czytelności formy z kompendium treści jakiej poszukiwać może potencjalny użytkownik witryny. Interesującym elementem jest możliwość subskrybowania informacji z serwisu bezpośrednio na konto pocztowe zainteresowanego. Jedyny mankament tejże strony może stanowić niewielka ilość informacji odnoszących się do realizowanych przez Urząd projektów.

Agencja Pośrednictwa Pracy Matt - Job

Agencja Pośrednictwa Pracy Matt - Job zajmuje się przede wszystkim pośrednictwem pracy za granicą - oferując głównie zatrudnienie w rolnictwie (przy zbiorach i przetwórstwie) oraz pracach prostych. Swoją ofertę kieruje do osób nie posiadających kwalifikacji i znajomości języka, ludzi młodych i po 50 roku życia.

Agencja próbuje rozszerzyć swoją ofertę o osoby ze znajomością języków obcych, jednak, jak wskazują jej przedstawiciele, w powiecie jasielskim występuje deficyt osób posługujących się językami obcymi zainteresowanych wyjazdem. W związku z tym, firma poszukuje takich pracowników w Krakowie i organizuje dla nich wyjazdy do Szkocji do pracy w fabrykach powiązanych z branżą rolniczą.

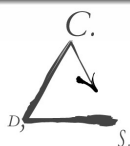
W związku z profilem działalności firma zapewnia swoim klientom daleko idące wsparcie. Przez cały okres zatrudnienia monitoruje sytuację, przygotowuje wyjazd, dopełnia wszelkich formalności, na bieżąco przyjmuje uwagi od pracowników i stara się interweniować u pracodawców jeżeli łamane są warunki umowy. Taka forma aktywności wyróżnia Agencję na lokalnym rynku. Za sukces Agencji Pośrednictwa Pracy Matt-Job można uznać uzyskanie przez firmę angielskiego certyfikatu jako druga instytucja w Polsce. Certyfikat ten przyznawany jest przez organizację skupiającą angielskich producentów z sektora rolniczego i agencje zajmujące się dostarczaniem pracowników na farmy. Jego posiadanie świadczy o rzetelności firmy, posiadaniu odpowiednich zasobów kadrowych i spełnieniu wszelkich warunków związanych z zatrudnianiem pracowników. Przynależność do wspomnianej organizacji daje też większe bezpieczeństwo klientom Agencji, bowiem organizacja ta pełni podobną rolę jak Polska Inspekcja Pracy – interweniuje na miejscu w przypadku naruszenia warunków umowy.

Cech Rzemiosł Różnych w Jaśle

Cech prowadzi Ośrodek Szkolenia Zawodowego, z którego usług rocznie korzysta ponad 1400 osób uczestnicząc w szkoleniach i kursach zawodowych. Zgodnie ze statutem, Cech zajmuje się również pośrednictwem pracy, znając bowiem potrzeby lokalnych pracodawców może kojarzyć ich z osobami bezrobotnymi lub poszukującymi zatrudnienia. Ponadto, dzięki środkom z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Cech Rzemiosł Różnych w Jaśle wspomaga działania Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie udzielania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w ramach programu przeszkolonych zostało ponad 160 osób).

Ze względu na szeroki wachlarz szkoleń zawodowych, współpracę z grupą specjalistów oraz możliwość certyfikacji na poziomie ogólnopolskim i europejskim, oferta Cechu skierowana jest praktycznie do nieograniczonej liczby odbiorców.

W 2004 roku organizacja wprowadziła system zarządzania ISO oraz wstąpiła do Krajowego Systemu Usług. Działania te wymusiły zmiany w systemie zarządzania, ale także pozwoliły

korzystać z zasobów KSU, wymieniać informacje między organizacjami i zdobywać nowe doświadczenia.

Cech Rzemiosł Różnych cały czas stara się dokształcać swoje kadry, uatrakcyjnić szkolenia poprzez stosowanie technik audiowizualnych, tablic interaktywnych, organizowanie wizyt studyjnych, paneli dyskusyjnych z przedsiębiorcami. Za swój największy sukces jasielski Cech uważa działalność punktów konsultacyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, które w ciągu 3 lat działalności dotarły do ponad 800 przedsiębiorców i udzieliły kilkaset godzin bezpłatnych informacji. Dzięki tej aktywności organizacja zaznaczyła wyraźnie swoją obecność wśród społeczności lokalnej i w całym regionie.

Edukator Sp. z o.o.

Firma Edukator z Jasła zajmuje się organizacją szkoleń, które coraz częściej realizowane są w ramach projektów konkursowych i systemowych skierowanych do instytucji takich jak Ośrodki Pomocy Społecznej, Ochotnicze Hufce Pracy, zakłady karne. Z usług szkoleniowych firmy korzystają jednak również pracodawcy, a także osoby indywidualne zgłaszające się na konkretny kurs. Ponadto, przedsiębiorstwo Edukator organizuje zajęcia aktywizacyjne, zajmuje się pośrednictwem pracy, organizuje staże zawodowe oraz przygotowanie zawodowe. Prowadzi doradztwo zawodowe, a także szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

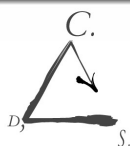
Grupą docelową dla instytucji są przede wszystkim osoby bezrobotne z terenów wiejskich. Z myślą o nich przygotowana jest oferta istniejącej od 1996 roku firmy, która zmienia się reagując na bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy.

Jasielskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Jaśle

Jasielskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców zajmuje się głównie doradztwem psychologiczno-motywacyjnym, doradztwem zawodowym i pośrednictwem pracy. Organizuje szkolenia i kursy zawodowe oraz szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Swoją ofertę kieruje do różnego typu przedsiębiorstw, poczynając od mikro i małych, poprzez średnie aż po duże. Działalność Stowarzyszenia silnie koncentruje się na udzielaniu pomocy przedsiębiorcom w zakresie ekonomii, finansów oraz prawa. Wsparcie w tym zakresie mogą oni uzyskać podczas wyznaczonych w Stowarzyszeniu dyżurów.

Podkarpacka Agencja Konsultingowo-Doradcza Sp. z o.o. w Jaśle

Podkarpacka Agencja Konsultingowo-Doradcza w Jaśle aktualnie zajmuje się głównie realizacją projektów z zakresu rozwoju zasobów ludzkich. Projekty te realizowane są już od 2002 roku w oparciu o środki dostępne w ramach programów takich jak: Program Rozwoju

Obszarów Wiejskich, Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich Banku Światowego, Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. Obecnie Agencja realizuje projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Poza działalnością o charakterze projektowym, Podkarpacka Agencja Konsultingowo-Doradcza w Jaśle świadczy również usługi szkoleniowe i doradcze skierowane zarówno do instytucji jak i przedsiębiorstw. Usługi doradcze skupiają się na doradztwie psychologiczno-motywacyjnym i zawodowym, ponadto Agencja zajmuje się pośrednictwem pracy.

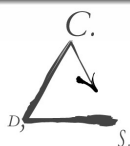
Warto podkreślić, że instytucja podjęła się swego rodzaju nowatorskiego przedsięwzięcia w projekcie dla kobiet powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dzieci. Projekt rozpoczęły zajęcia z kreacji własnego wizerunku, które odbywały się poza miejscem zamieszkania – w ośrodku SPA w Iwoniczu, gdzie odbywały się zajęcia z kosmetyczkami, fryzjerkami itd. Celem było oderwanie uczestniczek od spraw domowych, a sformułowana w ten sposób I faza projektu pozwoliła na efektywniejszą realizację kolejnych działań projektowych.

Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Zawodowego w Jaśle

Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Zawodowego w Jaśle (SCSZ) swoją działalność koncentruje w głównej mierze na organizacji różnego typu szkoleń, kursów, seminariów adresowanych do osób bezrobotnych i pracujących, które chcą nabyć nowe kwalifikacje lub się przekwalifikować. Innymi usługami i instrumentami świadczonymi przez SCSZ są: doradztwo zawodowe, staże, przygotowania zawodowe, kursy zawodowe oraz szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Adresatem powyższych usług jest praktycznie każda osoba zainteresowana ofertą Stowarzyszenia, natomiast w przypadku niektórych szkoleń istnieją pewne ograniczenia np. wiekowe, zdrowotne lub chętni muszą dysponować odpowiednim przeszkoleniem kierunkowym.

Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaśle

Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaśle to instytucja szkoleniowa oferująca kursy zawodowe w dziedzinach takich jak: spawanie (wszystkie specjalności na poziomie podstawowym), kierowca wózków jezdniowych z napędem mechanicznym, krawiectwo. Wskazane kursy kierowane są do mieszkańców powiatu jasielskiego i realizowane najczęściej na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w oparciu o środki Unii Europejskiej. Absolwenci kursów otrzymują certyfikaty zawodowe: spawacze - uznawaną w całej Europie książeczkę spawacza wydaną przez Instytut Spawalnictwa w Gliwicach oraz certyfikat w języku angielskim lub niemieckim, operatorzy wózków natomiast - certyfikat w języku angielskim. Centrum prowadzi również kursy zawodowe (krawiec, mechanik pojazdów samochodowych

– szkolenie również na poziomie technikum) przeznaczone dla uczniów Zasadniczych Szkół Zawodowych z terenu powiatu jasielskiego. Uczniowie również mają możliwość uzyskania certyfikatów potwierdzających nabyte umiejętności, co jest dużym atutem w procesie poszukiwania zatrudnienia.

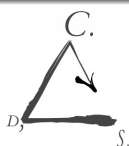
2.3. Uwarunkowania funkcjonowania instytucji rynku pracy w opinii ich przedstawicieli

Analizując opinie przedstawicieli instytucji rynku pracy działających na terenie powiatu jasielskiego, można wywnioskować, że ogólna sytuacja instytucji, które w sposób bezpośredni lub pośredni oddziałują na lokalny rynek pracy w powiecie jest dosyć dobra. Instytucje borykają się co prawda z pewnymi problemami, ale często wynikają one z odgórnie narzuconych przepisów. Podczas rozmów pojawiały się również opinie, że władze lokalne starają się ułatwić działalność niepublicznym instytucjom poprzez takie działania jak choćby udostępnianie sal na szkolenia. Niemniej jednak to właśnie w zakresie zasobów rzeczowych instytucje napotykają na najmniej dotkliwe problemy, podczas gdy zasoby ludzkie oraz informacyjne znacznie częściej są źródłem trudności.

W obszarze zasobów ludzkich problematyczne bywa z reguły pozyskiwanie specjalistów w danej dziedzinie, szczególnie osób posiadających odpowiednie kompetencje do przeprowadzania szkoleń. Niemniejszy kłopot stanowi także ciągłość działania instytucji. Jak wskazują nasi rozmówcy, struktura zatrudnienia w ich instytucjach jest w coraz większym stopniu oparta o działalność projektową, co pociąga za sobą terminowość zatrudnienia i fluktuację pracowników.

Z kolei w sferze zasobów informacyjnych dostrzegalne są trudności związane ze zmianami w przepisach, ich niejasnością, a także różną interpretacją tego samego przepisu przez dwa różne urzędy funkcjonujące na terenie województwa. W opinii przedstawicieli instytucji rynku pracy powiatu jasielskiego sporym problemem jest również szybkie dotarcie do informacji lub uzyskanie na potrzeby konkretnych przedsięwzięć bardziej szczegółowych danych ze strony jednostek samorządu terytorialnego.

W zakresie zasobów finansowych występuje duże zróżnicowanie sytuacji na poziomie poszczególnych instytucji. Większość instytucji z którymi prowadzone były rozmowy, utrzymuje się ze składek członków, co, jak wskazują ich przedstawiciele, często jest czynnikiem hamującym rozwój. Niektóre z nich działają non-profit, a wszelkie wypracowane zyski przekazują na dalszy rozwój. W ostatnich latach znacznie wzrosła rola źródła finansowego jakim są środki Unii Europejskiej. Jest to, zdaniem naszych rozmówców, z jednej strony szansa na rozwój działalności i struktur instytucji, ale z drugiej potencjalne zagrożenie związane z okresowością realizowanych projektów i podniesioną już wcześniej kwestią

rotacji pracowników. *„Jeżeli realizujemy projekty zatrudniamy więcej osób, gdy zatrudniamy mniej często też nie możemy utrzymać tej kadry przez dłuższy okres czasu, a jeśli ktoś nie widzi perspektyw zatrudnienia to szuka pracy gdzie indziej.”*

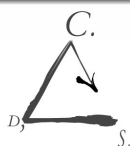
Wszystkie instytucje powiatu jasielskiego, z przedstawicielami których zrealizowane zostały wywiady, przygotowują roczne lub długoletnie plany działalności. Mają one zróżnicowaną formę, a podczas ich tworzenia instytucje opierają się na różnych przesłankach. W jednych plan *„tworzony jest na podstawie oczekiwań społeczeństwa, jak również możliwych źródeł finansowania”*. W innych *„strategie te nie powstają same z siebie, a są w głównej mierze determinowane przez Programy Operacyjne”*. Nawiązuje to bezpośrednio do tego na co zwrócił uwagę przedstawiciel innej instytucji, mianowicie na fakt, iż *„w momencie, w którym kurczy się rynek usług szkoleniowych komercyjnych trzeba szukać zewnętrznych źródeł finansowania”*.

W trakcie rozmów wskazano także, że lokalne instytucje rynku pracy na przestrzeni ostatnich lat zmodyfikowały nieco swój profil działalności, co uwarunkowane było zarówno czynnikami wewnętrznymi (tkwiącymi w samej instytucji) jak i zewnętrznymi. Część rozmówców podkreślała wpływ jakie na te zmiany miały procesy rozwoju, profesjonalizacji oferowanych usług i certyfikacji. *„W 2004 roku wprowadziliśmy system zarządzania ISO i wstąpiliśmy do Krajowego Systemu Usług (KSU). Nastąpiła modernizacja struktury zarządzania firmą, wdrożyliśmy pewne procedury związane z normą, powołaliśmy pełnomocnika ds. jakości, musieliśmy także przygotować się na audyty wewnętrzne, zewnętrzne.”* Z kolei inne instytucje zobligowane były dostosować się do zmian spowodowanych przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, otwarciem granic czy obecnym kryzysem gospodarczym. *„Wraz ze zmianą sytuacji gospodarczej zmienia się nasza instytucja. Inaczej wyglądała ona w 2005 roku, inaczej w 2007 roku, kiedy zostały otwarte granice. Problemy bezrobotnych uległy zmianie, bardzo duża grupa osób wyjechała za granice, w tym zwłaszcza ludzie młodzi. Teraz mamy kolejne zmiany sytuacji, zaczynają się bowiem zwolnienia w zakładach, a część ludzi którzy wyjechali wraca z zagranicy. To zmienia sytuację również u nas.”*

Wśród czynników zewnętrznych sprzyjających rozwojowi instytucji usytuowanych w powiecie jasielskim ich przedstawiciele wskazali:

- dostępność funduszy unijnych pozwalająca na różnicowanie organizowanych działań;
- sieć współpracy jaka tworzy się między instytucjami podczas realizacji wspólnych projektów;
- aktywność Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na rzecz organizacji otoczenia biznesu oraz inne działania wspierające rozwój tego typu instytucji.

W kontekście wskazanych wyżej funduszy unijnych warto jednak zaznaczyć, iż przedstawiciele jasielskich instytucji mocno skarżą się na biurokrację związaną z realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. *„Bolączką jest ciągła zmiana w przepisach, która dotyka wszystkich, którzy zajmują się tą branżą. Zaczynamy projekt na innych zasadach, realizujemy na innych, a kończymy jeszcze na innych. Niestety większości*

energii pochłania nam biurokracja związana z dokumentami. Czasami mam wrażenie, że najważniejsza przy realizacji projektów jest papierkowa robota, natomiast działania ściśle merytoryczne, które powinny być pierwszoplanowe, są gdzieś zupełnie w tyle.”

Natomiast wśród sił hamujących rozwój rozmówcy wymienili:

- niespójny system prawodawstwa oraz częste zmiany przepisów prawnych;
- niekompetencję urzędników oraz ich brak doświadczenia w obszarze działań projektowych;
- brak zainteresowania beneficjentów wsparciem oferowanym w ramach projektów.

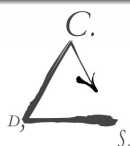
Analizując rodzaj i zakres usług oferowanych przez instytucje rynku pracy na terenie powiatu jasielskiego, przedstawiciele instytucji wskazali grupy osób, które – ich zdaniem - objęte są pomocą w niewystarczającym stopniu, a także typy usług rozwinięte słabo lub niedostatecznie. Do osób, do których kierowane jest ze strony lokalnych instytucji rynku pracy zbyt małe wsparcie zaliczono:

- bezrobotnych mieszkańców wsi – w ich przypadku rozmówcy zaproponowali wdrożenie rozwiązania w postaci Gminnych Klubów Pracy, zlokalizowanych przy urzędach gmin, w których bezrobotni mogliby otrzymać informacje o ofertach pracy oraz porady dot. poruszania się po rynku pracy;
- osoby niepełnosprawne oraz
- małych przedsiębiorców, którzy w opinii przedstawicieli instytucji tylko teoretycznie mogą liczyć na wykorzystanie środków unijnych, ponieważ tak naprawdę pomoc ta jest dla większości niedostępna ze względu na wymóg wprowadzenia w firmie innowacyjności na skalę europejską.

Ponadto, z przeprowadzonych rozmów wynika, iż w powiecie brakuje ofert skierowanych do osób zwalnianych z zakładów pracy, którym ze względu na wiek, kwalifikacje czy obowiązujące przepisy trudno odnaleźć się na lokalnym rynku pracy. W tym przypadku dobry pomysł mogłaby stanowić „indywidualizacja” ofert²⁰. Przedstawiciele jasielskich instytucji zwrócili również uwagę na brak istniejącego w powiecie funduszu poręczeń kredytowych, brak możliwości skorzystania z doradztwa psychologicznego przez osoby długotrwale bezrobotne czy marginalizowane społecznie.

Zauważalnym ograniczeniem funkcjonowania instytucji rynku pracy w powiecie jest, jak wskazują rozmówcy, brak formalnej koordynacji działań instytucji oraz mały przepływ informacji związanej z tworzeniem i wdrażaniem projektów. Prowadzi to do powielania się przedsięwzięć oraz problemów związanych z prawidłowym wytypowaniem grup potencjalnych beneficjentów. Pozytywnym aspektem jest w tym przypadku natomiast współpraca podejmowana przez niepubliczne instytucje działające na terenie powiatu jasielskiego. „Uważam, że współpraca z innymi organizacjami jest krokiem w bardzo dobrą

²⁰ Chodzi o dostosowanie oferowanej pomocy do sytuacji poszczególnych (indywidualnych) beneficjentów, w miejsce traktowania ich jako części jednolitych, wyodrębnionych grup, do których kierowany jest wystandaryzowany model wsparcia.

stronę, szczególnie jeśli organizacja jest w jakimś zakresie słabsza. Warto wówczas w drodze współdziałania korzystać z doświadczenia partnera, a jeżeli to my jesteśmy silniejszym partnerem pozwolić aby instytucja słabsza nas 'podglądała'". W opinii pozostałych rozmówców, współpraca „podnosi atrakcyjność, zakres oraz jakość świadczonych usług” ,a ponadto „jest to bardzo inspirujące doświadczenie, choćby samo zetknięcie się z tym, jak inna instytucja dokumentuje swoje działania i się z nich rozlicza”.

Rozmówcy zwrócili uwagę na fakt, że narzędziem wspierającym współpracę - ułatwiającym lokalnym instytucjom dostęp do informacji oraz komunikację mógłby być wspólny portal internetowy, „na którym firmy ogłaszają zapotrzebowanie na pracowników, a wszystkie instytucje szkoleniowe zamieszczają oferowane szkolenia (liczbę godzin czy warunki udziału). Portal, na który każdy może wejść i zobaczyć z czego (jakich usług) może skorzystać”.

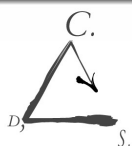
Spośród zaprezentowanych przedstawicielom IRP planowanych funkcji Podkarpackiego Portalu Pracy, za najbardziej użyteczne uznali oni:

- możliwość uzyskania informacji dotyczących działalności wszystkich instytucji rynku pracy (w skali powiatu lub regionu);
- perspektywę nawiązania kontaktu lub współpracy z innym instytucjami;
- uzyskanie dodatkowej formy promocji swojej instytucji i podejmowanych przez nią działań;
- szansę pozyskania większego grona odbiorców dla oferowanych usług.

Jako dodatkową funkcję wymieniono także możliwość analizowania tendencji na rynku szkoleń oraz włączanie się w działania, które są już realizowane, aby zapobiec ich powielaniu. „Uważam, że możliwość koordynacji działań pozwoliłaby nam przede wszystkim skuteczniej rozwiązywać problemy powiatowego rynku pracy. Mam tu na myśli zwłaszcza działania związane z aktywizacją bezrobotnych oraz wsparciem grup osób „zaniedbanych”. Dobra informacja i koordynacja powinna pomóc nam określić do jakich grup dotrzeć i jakie działania zastosować”.

Przedstawiciele instytucji rynku pracy wymieniali również inne elementy, które ich zdaniem byłyby przydatne i mogłyby zaistnieć na portalu. Wśród nich, przy przyjęciu założenia wysokiej przejrzystości wszystkich udostępnianych informacji, pojawiły się między innymi:

- stworzenie / udostępnienie analizy rynku pracy dotyczącej całego województwa podkarpackiego, która byłaby aktualizowana co najmniej raz na trzy miesiące;
- zamieszczanie informacji dotyczących przepisów prawnych i zmian w nich następujących;
- możliwość pozostawienia CV, na podstawie którego pracodawca sam mógłby dotrzeć do kandydata;
- możliwość funkcjonowania na portalu pracodawców, którzy mogliby zamieszczać na nim informacje o swoich potrzebach w obszarze zasobów ludzkich lub informować (z wyprzedzeniem) o swoich planach.

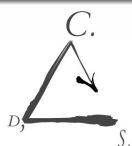

SPIS ŹRÓDEŁ

Poszczególne części niniejszego raportu powstawały w oparciu o zróżnicowane źródła danych, które niejednokrotnie podlegały weryfikacji. Poniżej wskazano jakiego typu źródła zostały w tym celu wykorzystane:

- Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego I kwartał 2008 roku”;
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego II kwartał 2008 roku”;
- „Analiza sytuacji bezrobotnych w województwie podkarpackim w I półroczu 2008 roku”, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie;
- „Powiaty 2007”, Główny Urząd Statystyczny;
- „Stan ruch naturalny i wędrownicy ludności w pierwszym kwartale 2008 r.”, Urząd Statystyczny w Rzeszowie;
- Narodowy Spis Powszechny, 2002 rok;
- „Raport z badań instytucji rynku pracy w województwie podkarpackim”, opracowany w ramach projektu Indeks Gotowości Rynkowej, Centrum Doradztwa Strategicznego s.c., Kraków 2007;
- „Użytkowanie gruntów w 2007 roku (według granic administracyjnych)”, Urząd Statystyczny w Rzeszowie;
- „Turystyka w województwie podkarpackim w latach 2005 – 2007”, Urząd Statystyczny w Rzeszowie;
- „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2007”, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową;
- „Stan, ruch naturalny i wędrownicy ludności w I kwartale 2008 roku”, Urząd Statystyczny w Rzeszowie;
- „Informacja o realizacji Ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2007 r.;
- „Strategia Informatyzacji Województwa Podkarpackiego na lata 2007- 2013”, dostępne pod adresem: www.si.podkarpackie.pl/pliki/2008/strategia.ppt;
- baza Organizacji Pożytku Publicznego dostępna na stronie www.ngo.pl;
- rejestr instytucji szkoleniowych prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie i dostępny na stronie www.ris.praca.gov.pl;
- rejestr agencji zatrudnienia zamieszczony pod adresem www.kraz.praca.gov.pl;
- baza adresowa jednostek funkcjonujących w ramach struktur Ochotniczych Hufców Pracy, dostępna na stronie www.ohp.pl;
- baza organizacji pozarządowych zamieszczona pod adresem www.bazy.ngo.pl;
- lista podkarpackich instytucji okołobiznesowych dostępna na stronie Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego:
www.cwt.rarr.rzeszow.pl/baza_wiedzy/Instytucje_okołobiznesowe_na_podkarpaciu.pdf.

- informacje zamieszczone na stronie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie www.ko.rzeszow.pl;
- baza dostępna na stronie internetowej Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Rzeszowie www.zdz.rzeszow.pl;
- dane zamieszczone na stronie Izby Rzemieśniczej w Rzeszowie pod adresem www.izba.rze.bip-online.pl;
- dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dot. Ośrodków Pomocy Społecznej;
- powiatowe opracowania i dokumenty strategiczne, strony internetowe Starostw Powiatowych, Powiatowych Urzędów Pracy, Urzędów Miast i Gmin,
- opracowania i statystyki poszczególnych Powiatowych Urzędów Pracy;
- strony internetowe poszczególnych instytucji rynku pracy oraz informacje uzyskane bezpośrednio od instytucji w kontakcie mailowym oraz telefonicznym.
- zrealizowane w ramach projektu „Podkarpacki Portal Pracy” wywiady z lokalnymi ekspertami rynku pracy;
- zrealizowane w ramach projektu „Podkarpacki Portal Pracy” indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji rynku pracy.

